

KEF Coda W bit će, čini se, još jedan od autentičnih tržišnih hitova britanske kompanije koja trenutno proživljava svoj kreativni i tržišni tour-de-force

Novo poglavlje zlatne knjige uspjeha

KEF CODA W

Tip **Aktivni zvučnički bookshelf sustav**

Zvučničke jedinice **Uni-Q 12. generacije (25 mm/1" aluminijska kupola + 130 mm/5,25" magnezijско-aluminijski konus)**

Snaga **Bi-amplifikacija u D-klasi (70 W + 30 W)**

Frekvencijski odziv **41 Hz – 20 kHz**

Ulazi **1x RCA linijski, 1x RCA MM phono, 1x HDMI eARC, 1x optički (TOSLINK), 1x USB-C, Bluetooth 5.4 (SBC, AAC, aptX Adaptive/Lossless)**

Izlazi **1x RCA sub-out**

Maksimalna podržana razlučivost **Do 24-bit/192 kHz**

Upravljanje **Daljinski upravljač, aplikacija KEF Connect**

Dimenzije i masa **285 x 168 x 268 cm, 11,3 kg**

Jamstvo **2 godine**

Cijena **899 eura**

+ Konceptualno posljednja riječ audiotehnologije, s prednostima koje entuzijasti tek trebaju otkriti, prekrasan dizajn i iznimno čvrsta izrada, funkcionalno korisničko iskustvo, natprosječno izvrsni zvučni rezultati, čak i iznad pripadajuće cjenovne klase

- Zapravo ništa

DOJAM Predstavnik potpuno nove sorte vrhunskih audiouređaja; atraktivan zvučnički sustav, koji praktički nema akustičkih ili funkcionalnih nedostataka – posebno u kontekstu uistinu racionalne cijene

Izrada	Performanse	Isplativost	Ukupni dojam
10	10	9	10

Ustupio: Sigma Audio Koncept, www.sigma-audiokoncept.hr, tel. 01/3832-814

U tržišnom naletu kojim nesmiljeno pritišće konkurenciju, KEF je izvukao još jedno amblematsko ime iz svojih bogatih arhiva – model naziva Coda vraća se sa sufiksom "W", što podrazumijeva kućnu tehnologiju aktivnih zvučničkih sustava, uz očekivano uspješnu realizaciju

Vedran **Vukašinović**

Kako stvari stoje, ne prođe mjesec a da u njemu ne testiramo poneki novi proizvod tvrtke KEF. Ako bolje razmislimo, to uistinu i jest pokazatelj svojevrsnog uspjeha, kada se u osnovi radi o objektivno efemernim, za svakodnevni život sasvim sporednim proizvodima. No činjenica jest da se ta tvrtka iz godine u godinu profilira kao jedna od najozbiljnijih u svom industrijskom segmentu, što očito rezultira i izvrsnim tržišnim rezultatima, koji – opet – omogućuju aktualnu poplavu KEF-ovih noviteta.

Tako, čim smo završili test prvog njihovog *soundbara*, iznimnog proizvoda pod imenom XIO, dočekao nas je još jedan novi KEF-ov predstavnik u tržišnoj utrci. Ovaj put radi se o, nazovimo to tako, kataloškoj inovaciji. Naime, uz već desetljećima ustaljenu hijerarhiju pasivnih zvučnika, dosad su tvrtkinci aktivni i bežični zvučnici bili gotovo isključivo smješteni u okviru serije naziva LS, koja sadrži tri polična i jedan samostojeći takav zvučnik. Iznimka je u tom smislu bio jedino mali prijenosni Bluetooth zvučnik MUO, te odnedavno i spomenuti XIO, no sada se toj obitelji pridružuje još jedan proizvod, nekako na pola puta između tih krajnosti.

Vodeći se marketinškim pogotkom kad je riječ o reinkarnaciji imena Concerto, koje je iskorišteno za krucijalni model njihove osnovne linije pasivnih zvučnika "Q", u KEF-u su odlučili izvući još jedno kultno ime iz svojih povijesnih arhiva. Radi se o imenu Coda, koje je KEF dosad već nekoliko puta koristio, a prvi put u najranijoj fazi kompanije, još tamo s početka 70-ih godina prošlog stoljeća.

No inkarnacija koja možda ima nešto više veze s modelom o kojem ćemo danas pisati, datira s kraja prošlog milenija. Coda je tada bio naziv nove osnovne serije zvučnika, kojom su nekim konstrukcijskim novotarijama tog vremena – u prvom redu prednjom pločom zvučnika od umjetnog materijala (iz današnje perspektive, radilo se o prilično krtoj plastici) – KEF-ovi stručnjaci pokušali uspostaviti nove standarde kvalitete u osnovnoj cjenovnoj klasi. Na neki su način Britanci tada to i uspjeli, jer se najmanji model te serije, imenom Coda 7, nesumnjivo i upisao u veliku knjigu najvećih uspjeha tvrtke.

Vašem je recenzentu, uz to, ta serija zvučnika srcu posebno draga, jer se radilo o

prvom "ozbiljnom" zvučniku koji smo si uspjeli priuštiti, otkrivajući s vremenom, kako njegove vrline, tako i nimalo sporadične mane. Stoga smo bili posebno zainteresirani, pa čak pomalo i nadahnuti, da pokušamo ući u sve pore proizvoda koji figurira kao mitska KEF-ova Coda za 21. stoljeće.

Reinterpretacija za nove generacije

Koliko, dakle, na prvi pogled i bez dublje tehnološke analize, nova Coda W ima veze s onom prethodnom, otprije 30 godina? Gotovo ništa, izuzev formata *bookshelf* zvučnika. Najuočljivija je razlika s prednje strane. Coda W temeljena je, naravno, na kućnom Uni-Q driveru u njegovoj 12. generaciji. Kad je riječ o staroj Codi, tada, primjerice, nije bilo mjesta za tu kultnu zvučničku jedinicu u osnovnoj klasi. Uni-Q je tada bila u najranijim fazama razvoja, te ju se moglo naći u klasi više – tadašnja linija "Q", naime, bila je u srednjoj klasi, za razliku od danas, kad je ulazna.

Određenu poveznicu nalazimo na prednjoj ploči zvučnika, koja je i u novoj generaciji izrađena od oblikovanog komada umjetne mase. Posljednji put bila je riječ o nekoj vrsti proto-valovoda, jer su oba drivera prethodne Code bila smještena u svojevršnim udubinama na plohi, koje je (i) tada bilo praktički nemo-

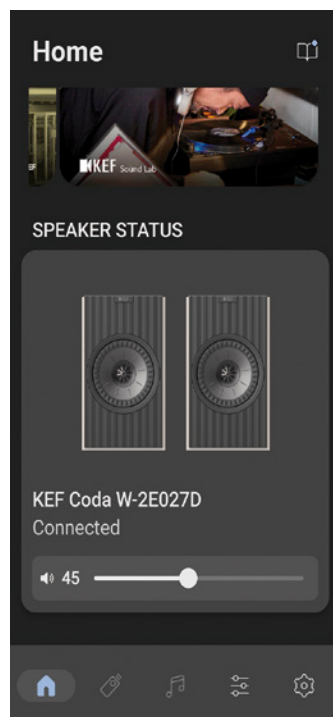

Kontrolne tipke Coda W zvučnika smještene su na vrhu glavnog zvučnika, dodirnog su tipa, no taktilne na ime blagih udubljenja, pa jedino za čime eventualno možemo zažaliti jest nedostatak nekog suptilnog kontrolnog ekrana s prednje strane

guće ponuditi za pristupačnu svotu. Zato se inovacija prethodne Code odnosila upravo na dizajn prednje ploče. No ta je prednja ploča "starim" Codama ujedno predstavljala i Ahilovu petu, jer je plastika bila prilično tanka, i stoga čujno rezonantna.

Pomalo nas je zato začudila KEF-ova odluka da na novom modelu prednja ploča jednako tako bude nestandardna, ili

barem neuobičajena. Na Codi W ona je isprofilirana tankim vertikalnim rebrima, što na prvu nikako ne izgleda kao optimalno rješenje za površinu s koje će se rasprostirati zvučni valovi. No, čini se da je KEF izrazito samosvjestan kad je u pitanju vlastito rješenje modernog *wave-guide* ansambla u koji je smješten Uni-Q – objektivno, njegova dual-koncentrična konstrukcija u

Iako Coda W nije opremljena adapterom za bežičnu ili žičnu mrežu, pomoću naprednog Bluetootha moguće je vršiti ažuriranje internog softvera i upravljati osnovnim funkcionalnostima (glasnoća, EQ)

Kao i kod modela LSX II, ovdje se signali i napon potreban za pogon pojačala u sporednom zvučniku prenose preko tri metra dugačkog USB-C kabela, koji KEF naziva C-Link

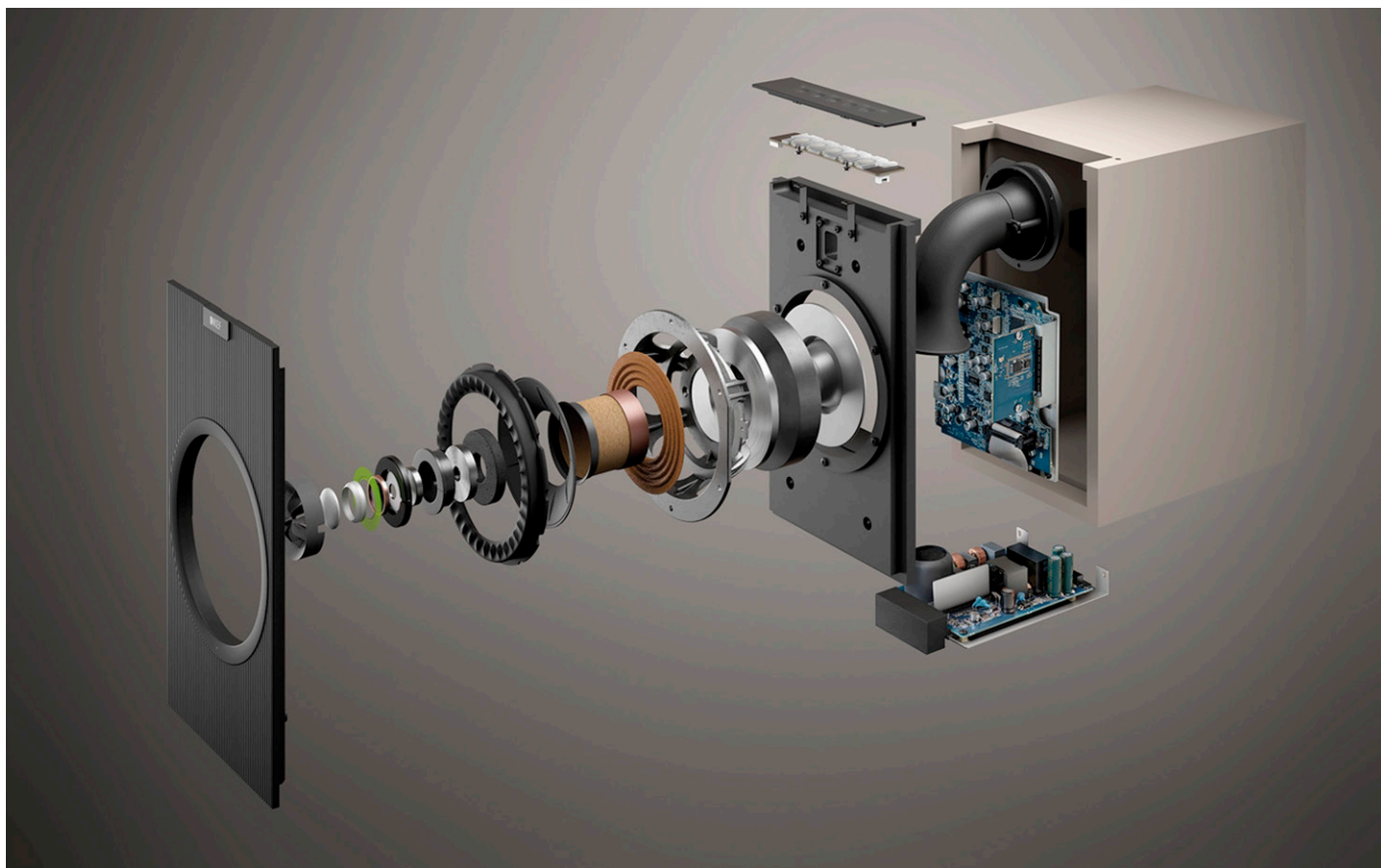

Onaj tko je imao dodira s prethodnom KEF-ovom Codom, primijetit će ključnu razliku novog modela sa stražnje strane – ovdje je sada riječ o aktivnom zvučničkom sustavu, s pregršt, kako analognih, tako i digitalnih funkcionalnosti

velikoj je mjeri uistinu imuna na neželjene difrakcijske efekte. Također, a za razliku od starog modela, plastični baffle oslanja se na još jedan sloj MDF ploče. Taj čvrsti materijal gotovo u potpunosti podupire plastičnu prednjicu, a od dotične pločevine izrađene su i sve ostale stranice zvučnika.

Bilo kako bilo, činjenica jest da Coda W estetski izgleda uistinu impresivno, zahvaljujući kombinaciji dubokocrnih faznih umetaka *drivera*, isprofilirane antracitne prednje ploče, te vrhunski finiširanih stranica kabineta u pet znalački izabраниh nijansi laka. Kupcu su na raspolaganju varijante naziva Vintage Burgundy, Nickel Grey, Moss Green, Midnight Blue te Dark Titanium – a sve su ispile izvrsno, jedna ljepša od druge.

Ono zbog čega smo još zadovoljnije zakimali glavom činjenica je da su same kutije izvanredno čvrste, i gotovo potpuno akustični umrtvljene. Čak bismo rekli da su ove kutije ponešto kruće i od skupljih i nazivno moćnijih

KEF ne propušta objaviti i marketinški iskoristiti eksplodirane sheme svojih proizvoda, s obzirom na to da su – posebno kad je riječ o aktivnim zvučničkim sustavima – uistinu atraktivne glede onoga što će potencijalni kupac dobiti za svoj novac

modela iz linije LS, čiji su kabineti izrađeni u potpunosti od umjetnog materijala. Dimenzije zvučnika su relativno kompaktnih 285 x 168 x 268 cm, što znači da su dovoljno maleni da mogu ići i na radni stol. Zato nam je samo prethodno iskustvo s KEF-ovim tehnologijama garantiralo da bi ovi mali zvučnici morali biti sposobni ispuniti zvukom i nešto veće sobe, smješteni na stalke u "pravovjerno" hi-fi konfiguraciji.

Neukopčani blizanac LS-ova

Kao i uređaji iz nazivno više, LS serije, i Coda W opremljena je upravljajkim kontrolama na tijelu zvučnika. One su smještene na gornjoj plohi primarnog zvučnika, odmah pri prednjoj ploči. Radi se o tipkama dodirnog tipa, no s obzirom na to da su one isprofilirane blagim udubljenjima, osjećaj rukovanja s njima sasvim je dobar. Ako već moramo nešto prigovoriti korisničkom iskustvu Code W, učinit ćemo to na ime činjenice da KEF-ovi zvučnički sustavi (još uvijek?) nemaju neku brojčanu indikaciju glasnoće, a taj nedostatak nešto je izraženiji kod ovog modela, koji nema opciju mrežnog *streaminga*, pa će aplikacija KEF Connect manje doći do izražaja. Tu, naime, dolazimo i do temeljne konceptualne razlike između linije LS i ovog modela, zamišljenog u ulozu pristupne karte KEF-ovim aktivnim zvučničkim sustavima. Unatoč činjenici da mrežni *streaming* nije integriran – odnosno, u Codi W nije podržana KEF-ova bežična platforma W2, spajanje na aplikaciju Connect omogućeno je pomoću Bluetooth protokola visoke propusnosti (verzija 5.4, podržani kodeci aptX Adaptive/Lossless). Razlika je u tome što pritom nećete pronaći prečace na glazbene servise ili internetski radio, nego će aplikacija služiti isključivo u svrhe nadogradnje softvera, ili za potrebe osnovnih podešavanja tonske slike.

Zato će se korisnik, ako Code W neće biti isključivo vezane uz televizor (HDMI eARC je, naravno, podržan), većinom služiti priloženim daljinskim upravljačem, koji, pak, možemo ocijeniti solidnim, no

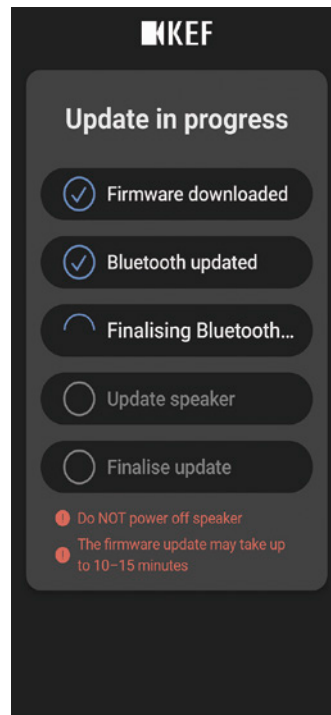
funkcionalno pomalo uskraćenim. On i nadalje nema direktan izbor ulaza, a pritom niti kontrola glasnoće nije baš ergonomski idealna. Stoga spominjemo ovdje, pa možda netko od KEF-ovaca to i zamijeti, pa nekim čudom uzme u obzir – smatramo da bi neka suptilna indikacija glasnoće i ulaza na samom zvučniku bila nužna u evoluciji takvih uređaja prema pragu funkcionalnog savršenstva.

USB nas spaja

Sa stražnje strane zvučnika prvo ćemo naići na bas-refleksni port vrlo zamjetljiva promjera, smješten uz gornji rub kutije. Ispod tog otvora započinje razlika između glavnog i sekundarnog zvučnika, pa tako i onaj dio tehnološkog ustroja prema kojem Coda W izlazi izvan uobičajenih okvira većine aktivnih zvučničkih sustava. Iako se ne radi o premijeri dotične tehnologije (jer s time smo se već susreli na modelu LSX II LT), smatramo da se radi o vrlo značajnom, i kada bolje razmislimo, poprilično fascinantnom faktoru unutarnjeg ustrojstva tog zvučnika.

Naime, na strujnu mrežu spojen je samo primarni zvučnik, što je česta situacija kod cijenom povoljnijih aktivnih zvučnika. U tim se slučajevima stereo pojačalo nalazi u jednom zvučniku, dok je drugi formalno pasivan. To nije nekakav nepremostiv nedostatak, no vjerojatno će se svi složiti da je – ako ništa, barem teoretski – bolja opcija za takav aktivni sustav da se pojačala nalaze u obje kutije, blizu zvučničkih jedinica. Zato svi malo "jači" aktivni zvučnički sustavi, uključujući, primjerice, i KEF-ove fabulozne LS50 i LS60 Wireless, imaju oba zvučnika u aktivnoj konfiguraciji, tj. s pojačalima tik do *drivera*, dok se međusobnom konekcijom prenosi isključivo glazbeni signal.

No, Coda W pripadnik je treće vrste – oba njegova zvučnika su aktivna, a isporučenim C-link USB-C kabelom prenosi se, ne samo glazbeni signal, nego i strujni napon potreban za pokretanje bi-amplifikacijskih pojačala u (naravno) D-klasi, koja su nominirana na 70 W za *midbass*, odnosno 30

Donedavno je bilo posve apsurdno razmišljati o audiokomponenti kao uređaju koji bi mogao zaprimati, ne samo funkcionalna, nego i kvalitativna poboljšanja pomoću softverskih zakrpa, no kako stvari stoje, riječ je o trendu koji će uskoro morati prihvatiti čak i najtradicionalniji audiofilii

W za visokotonski dio Uni-Q ansambla. Iako to na prvu ne zvuči posebno značajno, bacimo na trenutak pogled na specifikaciju – dakle, aktivni zvučnički sustav koji je strujno distribuiran USB-C protokolom postiže nominalnu glasnoću (SPL) od 102 dB, a frekvencijska krivulja spušta se pritom do nominalnih 41 Hz (pri standardnih ± 3 dB), i to sve iz kutije niže od 30 cm, te preko zvučničke jedinice promjera od nimalo impresivnih 13 cm.

Kada to ovako napišemo, uistinu je jasno da moramo skinuti kapu KEF-ovim inženjerima, jer bi tradicionalne tehnologije imale neusporedivo više fizikalnih zahtjeva (prostora, kilograma, struje, topline) da bi mogle ostvariti imalo slične rezultate. Pritom niti ne spominjemo sve ostale benefite koje još donosi KEF-ova MIE (Music Integrity Engine) elektronska aktivna skretnica, kojom je i Coda W standardno opremljena.

Nadalje, na primarni zvučnik moguće je spojiti ukupno pet izvora zvuka, uz dodatnu, već

spomenutu visokospecificiranu Bluetooth vezu, koja ovdje može rukovati signalima u pravoj CD-kvaliteti prema RedBook standardu, dakle do 16-bit/44,1 kHz. Taj element na neki način i daje pravo KEF-u da Codi doda "W kao wireless" sufiks, iako smo u međuvremenu već naučili da su prave mrežne funkcionalnosti ipak nešto drugo.

Kad je riječ o fizičkim konektorima, čak dva su para od njih analogni RCA konektori, od kojih jedan prima signal s MM gramofonske zvučnice, dok je drugi čisti linijski, a oba su, naravno, podložna internom A/D konverteru u daljnjoj putanji signala. Pomalo nedostaje koaksijalni S/PDIF, no zato je tu standardni optički ulaz, te USB-C priključak, koji prima maksimalnu razlučivost digitalnog signala na koju je Coda W nominirana, od 24-bit/192 kHz. Na stražnjoj strani primijetit ćemo još tipke za Bluetooth uparivanje, odnosno za hardversko resetiranje zvučnika. Tu je zatim i mono-RCA izlaz za *subwoofer*, pa standardni strujni priključak i prekidač, te još jedan USB-C konektor s funkcijom strujnog napajanja, što je izvanredan doprinos komforu i funkcionalnosti – ovdje svakako vidimo prikopčan (obješen) neki od minijaturnih, no moćnih, mrežnih reproduktora, tipa Bluesound Node Nano ili WiiM Mini, za uspostavu uistinu diskretnog, a pritom kompletno funkcionalnog hi-fi sustava.

Nove forme visoke vjernosti

Što, dakle, u praksi možemo očekivati od nazivno malenog poličnog aktivnog zvučnika, koji od kupca ne traži više finansijskih sredstava nego što bi to tražila neka usporedivo funkcionalna, klasična hi-fi kombinacija u ulaznoj klasi (DAC – integrirano pojačalo – zvučnici)?

Vrlo objektivno – uistinu mnogo, a čini se da niti to "mnogo" zapravo nije sve... Radi se, izgleda, o nekim sasvim novim konceptualnim modelima, koji trenutačno preuzimaju tržište kućnih audiouređaja, a posljedica su sjecišta nekoliko tehnoloških razvojnih linija kojima svjedo-

Iako je Coda W u

marketinškim objavama predstavljena i kao stolni model aktivnog zvučnika, nemojte misliti da ona ne može funkcionirati kao klasični sobni zvučnik za stalak, dapače – bit će sposobnija za reprodukciju i dubljih i glasnijih tonova od većine dimenzijama usporedivih pasivnih zvučnika

čimo posljednjih godina.

Jedan od tih koncepata trebalo bi biti, kako ih neki od mrežnih audioinflucera nazivaju, “streaming računalo s integriranom amplifikacijom”. Sve češće svjedočimo, naime, uređajima koji su u principu građeni oko SBC računalnog modula, s pridodanim integriranim pojačalom kao “motorom” za pokretanje pasivnih zvučnika. Druga moderna kategorija audiouređaja jest ona u koju ipak spada i protagonist današnjeg testa, bez obzira na nedostatak modula za mrežnu reprodukciju. To su, dakako, aktivni zvučnički sustavi.

Ključna razlikovna kategorija tih modernih egzemplara u odnosu na tradicionalne sustave, jest “nadgradnja” na klasičnu šasiju od (pret)pojačala i zvučničkih jedinica, koja sve njih obilježava. Riječ je,

jasno, o softveru. Taj naizgled sporedni dodatak u punom smislu riječi drastično mijenja mnoge uzuse, ne samo kad je riječ o korištenju audiouređaja, nego i kad je u pitanju način njihove proizvodnje i/ili njihova razvoja. Činjenica da su upravo trenutačno najuspješnije audiotvrtke ekipirane i najboljim softverskim razvojnim timovima, samo dodaje argumente na takve tvrdnje. No ključan argument je upravo onaj koji se tiče krajnjih – ili barem potencijalnih – dosega, ne samo funkcionalnosti, nego i akustičnih granica kvalitete tako ustrojenih uređaja.

Naime, orijentacija na softver, konceptualno, donosi mogućnosti poboljšanja oba ta faktora, a da pritom nije potrebno kupiti novi, odnosno sposobniji uređaj. Primjerice, mi sada možemo ocijeniti aku-

Priloženi daljinac jednak je kao i kod modela LSX II LT, pa tu možemo ponoviti lament kolege Šuštića o nedostatku mogućnosti direktnog izbora ulaza

stičke performanse KEF-ove Code W izvršnima, no to uopće ne znači da sljedeća softverska nadogradnja neće još bolje optimizirati parametre MIE elektronske skretnice, za još bolje akustičke rezultate. A to je nešto što niti jedan tradicionalno ustrojen hi-fi uređaj ne može ponuditi, pa bio on i iz *ultra-high-end* kategorije. Naravno, sve to što se, još uvijek pomalo nestvarno, odnosi na zvučne performanse, apsolutno je primjenjivo i na funkcionalne “trivijalnosti”, kao što bi to mogla biti mogućnost izbora rezne frekvencije *subwoofera*, koje u Codi W (zasad?) još nema.

Prognoza je nadasve vedra

Tako, preslušavajući album za albumom, i pomalo reminiscirajući davnašnja iskustva s prethodnom KEF Codom, u konačnici možemo istaknuti nesumnjivo i isključivo izvrsne zvučne rezultate koje je postiglo druženje s tim uređajem. Pritom je možda najvažnija činjenica kako je zvučna slika koju nam je nova Coda oslikavala uvijek ostala iznimno koherentna i fluidna, jer, realno, nismo niti očekivali da bi KEF učinio neke propuste glede slabosti u pojedinim segmentima frekvencijskog spektra.

Možda smo najmanje sum-

njali u performans niskih registara, što bi bilo poprilično ironično istaknuti kod relativno malenog poličnog zvučnika, kad ne bismo imali prethodna iskustva s tim malim KEF-ovim *driverima* divovskog zvuka. Tako je postindustrijska epopeja s albuma “Timeless” (1995. godina) britanskog producenta koji se krije iza pseudonima Goldie, odjekivala glasnim i vrlo dubokim, no punim i zaobljenim zvukovima elektronskih basova, pa oni unatoč brutalnom soničnom ataku nisu predstavljali napast, nego ugodu za uši – točno onako kako je to umjetnik i zamislilo, primjerice, u broju pod nazivom “Sensual”. Niti u višim registrima koje je Coda W reproducirala nigdje nije bilo nekakvih artificijelnih prizvuka, pa se tako uistinu moglo čuti autentično, karakteristično kotrljajuće “R” francuske dive Edith Piaf, a da čak i tako intenzivan izričaj ne bi uzrokovao ikakvu slušnu nelagodu.

Opustili smo se stoga u očekivanju personalnog koncertnog događaja godine – predstojeća atrakcija iz JazzZG ciklusa, pod nazivom “Kurt Elling & Yellowjackets Celebrates Weather Report” bit će već iza nas nakon objave ovog teksta, no u međuvremenu teško da smo mogli zamisliti bolju anticipaciju koncerta, od druženja s nekim od originalnih albuma Weather Reporta u izvedbi KEF-ovih Coda W. Uživali smo pritom u nadahnutom i inventivnom muziciranju, a posebno u prirodnom pulsiranju linija *fretless* basa neprežaljenog Jaca Pastoriusa – ako već moramo izdvojiti određeni segment amalgama sastavljenog isključivo od vrhunskih sastojaka (Shorter, Zawinul).

Iako već pretpostavljate da će i ovaj KEF-ov proizvod dobiti našu svesrdnu preporuku, trebali bismo, zapravo, napomenuti da je on u stvarnosti vrlo blizu granice i značke “Best buy”, kada ne bi na tržištu postojao tako nemoguće veliki broj kvalitetnih i još povoljnijih uređaja.

No čini se da je, ipak, najveća prednost KEF-ove Code W u tome što bi ona već sutra mogla biti još malo bolja. ■